

De intergouvernementele commissie voor migratie

Ilse Luyten

Inleidend woord

Nog steeds vormen de vluchtelingen een ernstig sociaal probleem in onze maatschappij. Het Intergouvernementeel Comité voor Migratie - afgekort naar de Franse benaming C.I.M. - tracht hieraan te helpen door oa. goedkoper transport te verlenen, nieuwe gastlanden op te sporen, de vluchtelingen bij hun aankomst op te vangen enz...

Stilaan werd echter het accent verlegd naar de huidige hoofdactiviteit van het CIM, nl. de overdracht van technologie naar Latijns-Amerikaanse minder ontwikkelde landen. In het kader van deze taak bestaan er een aantal hoofdprogramma's: de terugkeer van gekwalificeerd Latijns-Amerikaans personeel, de selectieve migratie, de integratie van experts.

Om dit hulpprogramma te coördineren en te stimuleren bestaat er een technische samenwerking met andere internationale organisaties en richt het CIM taal-en oriëntatiekursussen in voor emigranten.

HOOFDSTUK 1: BEGRIP EN HISTORIEK

Het Intergouvernementeel Comité voor Migratie is een organisatie die bestaat sinds 1951 en zich momenteel vooral bezighoudt met de overdracht van technologie en herinstallatie van vluchtelingen. Het Comité werd opgericht om het hoofd te bieden aan talloze problemen die het gevolg waren van de tweede wereldoorlog. In de jaren die volgden op de tweede WO hadden vele Europese landen te kampen met een bevolkingsoverschot. Dit surplus was te wijten aan de wijzigingen in de nationale grenzen, aan de verplaatsing van miljoenen politieke vluchtelingen, aan het verlies van overzeese kolonies die vaak "een afzetgebied" waren voor de surplusbevolking, alsook aan de immigratiebeperkingen naar de V.S.A. (1).

Daarom besloot men in 1947 tot de oprichting van de voorloper van het C.I.M., nl. "The International Refugee Organization", een tijdelijk lichaam van de United Nations, dat zich alleen bezighield met vluchtelingen. In 1951 echter wensten de sponsors van de I.R.O. dergelijk grootscheepse organisatie niet meer te steunen.

Na een aantal mislukte congressen ter oplossing van het vluchtelingenprobleem werd er in 1951 te Brussel tijdens de maand december - op

(1) "Intergovernmental Committee for European Migration", *Current notes on international affairs*, 1954, p. 98-101.

initiatief van België en V.S.A. - een conferentie georganiseerd met 23 deelnemende landen. Deze conferentie leidde tot de oprichting van "The Provisional Intergovernmental Committee for the movement of migrants from Europe" (P.I.C.M.M.E.). De voornaamste doelstelling was het stimuleren van de Europese migratie naar overzeese gebieden door het instandhouden van de vervoerfaciliteiten opgericht door de I.R.O. (2)(3). De 16 oorspronkelijke leden waren: Australië, België, Bolivië, Brazilië, Canada, Chili, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Italië, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, Turkije, V.S.A. en Zwitserland. Groot-Brittannië aanvaardde de resolutie niet. Om tot de huidige term Intergouvernementeel Comité voor Migratie te komen heeft het Comité - formeel althans - heel wat wijzigingen ondergaan. De werkzaamheden van het P.I.C.M.M.E. startten op 1 februari 1952. Op 15 november 1952 werd de term "provisional" geschrapt, het ledenaantal groeide van 16 tot 25. Op 19 oktober 1953 werd te Venetië door het Comité unaniem een statuut, een constitutie aanvaard die gedeeltelijk steunde op de oorspronkelijke Brusselse Resolutie. Deze constitutie werd uiteindelijk van kracht op 30 november 1954 wanneer, zoals art. 33 voorschrijft, tenminste 2/3 van de leden die 75 % van het administratieve budget betaalden, ratificeerden. In België werd dit Statuut geratificeerd bij de wet van 23 april 1955. De huidige benaming Intergouvernementeel Comité voor Migratie werd aangenomen op 20 november 1980 (4)(5).

Het terrein waarop C.I.M. actief is wordt duidelijker wanneer men de verschilpunten aanduidt met dit van zijn voorloper, de I.R.O. De I.R.O. was een orgaan van de U.N.O. De stichtende leden van het Comité verkozen echter totaal onafhankelijk te blijven, waarbij geëist werd dat alleen staten die het principe van het vrij verkeer van personen respecteerden mochten toetreden.

Daar waar de I.R.O. naast migratie ook repatriëring en lokale integratie als oplossingen voor het vluchtelingenprobleem zag, houdt het Comité zich alleen bezig met migratie, doch niet alleen voor vluchtelingen maar ook voor andere Europese inwoners (6). Uiteindelijk deed de I.R.O. een beroep op immigratielanden op een voornamelijk humanitaire basis, daar waar het C.I.M. meent dat migratie een sociaal, economisch en politiek voordeel is zowel voor de emigratie- als voor de immigratielanden (7).

(2) MARKS, E., "Internationally assisted migration: ICEM rounds out five years of re-settlement", *International Organizations*, 1957, p. 481-485.

(3) Le Comité Intergouvernemental en bref. Genève, 1982, C.I.M., p. 3.

(4) *Yearbook of International Organizations*, International Chamber of Commerce, 1981, nr B 1117g.

(5) "Intergovernmental Committee for European Migration", o.c., p. 99-100.

(6) MARKS, E., o.c., p. 482-484.

(7) MARKS, E., o.c., p. 482-484.

Momenteel telt het Comité 29 leden (1 januari 1982) : Argentinië, België, Bolivia, Chili, Cyprus, Colombië, Costa Rica, Bondsrepubliek Duitsland, Denemarken, Dominicaanse Republiek, El Salvador, Ecuador, Griekenland, Honduras, Israël, Italië, Luxemburg, Nicaragua, Noorwegen, Nederland, Oostenrijk, Panama, Paraguay, Peru, Portugal, Uruguay, Venezuela, V.S.A., Zwitserland. Naast deze regeringsleden telt het Comité ook regeringen - waarnemers : Australië, Canada, Egypte, Frankrijk, Guatemala, Groot-Brittannië, Japan, Heilige Stoel, Spanje, San Marino, Souvereine Orde van Malta, Thailand, Turkije, Zweden (8).

HOOFDSTUK II: STRUCTUUR, STATUUT EN ACTIVITEITEN VAN HET C.I.M.

§ 1. Structuur en financiering van het C.I.M.

A. Structuur en statuut

De basisstructuur van het C.I.M. werd vastgesteld in het Statuut van Venetië van 19 oktober 1953. Hoofdstuk 3 van de Constitutie vermeldt de organen, welke zijn : de Raad, het Uitvoerend Comité en de Administratie (art 5).

Art. 6 definieert de voornaamste *functies* van de RAAD :

- het bepalen van het beleid van de Commissie
- het bestuderen van de rapporten en het goedkeuren en leiden van de werkzaamheden van het Uitvoerend Comité
- het bestuderen en goedkeuren van de begroting, het plan van uitgaven en de rekeningen van de Commissie
- het nemen van alle andere maatregelen welke zijn gericht op het bevorderen van de doelstellingen van de Commissie.

De Raad *bestaat uit* vertegenwoordigers van de lidstaten, alsook uit waarnemers van regeringen en internationale organisaties die hierin geïnteresseerd zijn. Ze mogen allen deelnemen aan de debatten maar slechts de vertegenwoordigers van de lidstaten van de Commissie hebben stemrecht. Iedere regering heeft 1 stem (art. 7).

Volgens art 8 komt de Raad tweemaal per jaar bijeen, tenzij een 2/3 meerderheid van haar leden mocht besluiten dat in een bepaald jaar slechts 1 zitting nodig is. In praktijk is het ook meestal 1 zitting per jaar (9)(10).

(8) Le C.I.M. en bref, *o.c.*, p. 3.

(9) Art. 5, 6, 7, 8 van de wet houdende goedkeuring van het statuut van de Intergouvernementele Commissie voor Europese Migratie, aangenomen op 19 oktober 1953 te Venetië, *B.S.*, 23 mei 1955.

(10) Le C.I.M. en bref, *o.c.*, p. 2.

Een tweede orgaan is het UITVOEREND COMITE.

De *functies* van dit Comité zijn de volgende: (art. 11)

- het voorbereiden van de zittingen van de Raad door het bestuderen van de jaarrapporten van de directeur en alle speciale rapporten;
- het bestuderen van alle financiële en begrotingsaangelegenheden welke binnen de bevoegdheid van de Raad liggen, en het doorzenden van zijn aanbevelingen daaromtrent aan de Raad;
- het adviseren van de directeur ten aanzien van alle aangelegenheden welke de directeur aan het Uitvoerend Comité mocht voorleggen;
- het onderzoeken van alle aangelegenheden welke door de Raad speciaal aan het Uitvoerend Comité zijn voorgelegd, en het naar aanleiding daarvan nemen van die maatregelen die het Comité noodzakelijk mocht oordelen;
- het onder buitengewone omstandigheden nemen van noodbeslissingen in de tijdvakken tussen de zittingen van de Raad t.a.v. aangelegenheden welke binnen de bevoegdheid vallen van de Raad, aan welke deze beslissingen voorgelegd worden tijdens haar volgende zitting.

Het Uitvoerend Comité *bestaat uit* vertegenwoordigers van 9 lidstaten die elk jaar opnieuw door de Raad worden gekozen.

Elk lid van het Comité heeft 1 vertegenwoordiger en brengt 1 stem uit. Normaal komt het voor iedere zitting van de Raad bijeen (art. 12) (11). Uiteindelijk blijft er nog de ADMINISTRATIE. Deze bestaat uit een Directeur, momenteel de heer James E. Carlin (V.S.A.), een plaatsvervangend directeur, de heer Giacinto Maselli (Italië) en internationaal personeel.

Het personeelsbestand wordt echter zeer laag gehouden: op 31 december 1981 werkten er 760 personen op de zetel in Genève en in de 34 landen (12). De directeur en de plaatsvervangende directeur worden door de Raad benoemd.

Als *functies* van de DIRECTEUR kunnen worden aangeduid:

- hij oefent de administratieve en bestuursfuncties van de Commissie uit (art. 16);
- hij benoemt het personeel van de administratie (art. 17);
- hij is tegenwoordig bij alle zittingen van de Raad, van het Uitvoerend Comité en van alle subcommissies (art. 19) maar heeft geen stemrecht;
- tijdens de eerste gewone zitting van de Raad brengt de directeur verslag uit aan de Raad over het werk van de Commissie (art. 20).

In verband met de *onderlinge relatie* tussen het personeel van de Commissie en de Regeringen wordt in art 18 aangestipt dat bij de vervulling van hun taak de Directeur, de plaatsvervangende Directeur en het personeel geen instructies vragen aan en geen instructies ontvangen van

(11) Art. 11, 12 van de goedkeuringswet.

(12) *Réalisations du C.I.M. en 1981*, Genève 1982, C.I.M., p. 38.

enige regering of van enige buiten de Commissie staande autoriteit. Zij moeten zich onthouden van elke handeling welke onverenigbaar zou zijn met hun positie als internationale functionarissen. Deze plicht rust ook op de nationale regeringen die lid zijn van de Commissie. Deze verbinden zich ertoe de uitsluitend internationale aard van de verantwoordelijkheden van de directeur, de plaatsvervangende directeur en het personeel te eerbiedigen en niet te trachten hen bij de uitoefening van hun functies te beïnvloeden (art 18) (13).

Momenteel bestaat er een *Subcomité voor het budget en de financiering* en een *Subcomité voor de coördinatie van het transport*.

Het Belgisch agentschap van het C.I.M. is gevestigd te Brussel, Brederodestraat 9 (14).

B. De financiering

Het budget van het C.I.M. wordt opgesplitst in 2 delen :

- het *administratieve deel* van de begroting dat wordt gefinancierd door de geldelijke bijdragen van de Lidstaten, volgens een overeengekomen percentageschaal.

Dit deel wordt gevormd door alle administratieve kosten van vestiging, administratie enz...

- het *operationeel deel* dat gefinancierd wordt door facultatieve bijdragen in geld of diensten van de Lidstaten, van andere regeringen, van organisaties of van particulieren. Zo worden door de emigratielanden hun kosten voor de voorbereiding van documenten en transport van de migranten tot hun operationele bijdrage gerekend, de immigratielanden rekenen hieronder hun uitgaven voor ontvangstplaatsen, plaatsingskosten enz...

Onder deze bijdragen onderscheidt men deze per capita, deze geleverd door de migratielanden, de bijdragen d.m.v. leningen voor het transport en de forfaitaire bijdragen die niet noodzakelijk afhangen van de activiteiten. De Lidstaten kunnen ook bepaalde fondsen geven voor specifieke programma's of voor particuliere doeleinden.

Daarenboven wordt een gedeelte van het operationeel budget ook gedekt door geldstortingen van de emigranten zelf of door vrijwilligersagentschappen die zich bezighouden met emigranten en vluchtelingen (15-16-17).

De *Belgische financiële bijdrage* wordt geregeld door een akkoord van 1976 dat de wederzijdse rechten en plichten vaststelt tussen België en

(13) Art. 16, 17, 19, 20, 18 van de goedkeuringswet.

(14) Le C.I.M. en bref, o.c., p. 5.

(15) Yearbook of International Organizations, o.c., p. B1117g.

(16) Art 23 van de goedkeuringswet.

(17) Le C.I.M. en bref, o.c., p. 17.

C.I.M. Art 7 van dit akkoord verklaart dat België de volgende operationele bijdragen levert :

- 1) een *bijdrage per capita* voor elke Belgische emigrant en elke vluchteling getransporteerd vanuit België onder toezicht van het Comité. Dit laatste is nieuw ; tot in '76 werd er geen bijdrage gegeven voor vluchtelingen (18). Hierbij dient opgemerkt te worden dat het aantal vluchtelingen dat vanuit België door het C.I.M. geholpen wordt niet zo talrijk is. Er wordt uitdrukkelijk bepaald dat deze bijdrage niet imperatief is. De Belgische overheid behoudt het recht te beslissen of deze bijdrage al dan niet gegeven wordt, wat zij afhankelijk zal stellen van de programma's die haar interesseren. Het bedrag wordt jaarlijks vastgesteld d.m.v. uitwisseling van brieven tussen België en het Comité, rekening houdend met de begroting.
- 2) Forfaitaire jaarlijkse bijdragen voor de verschillende programma's voor vluchtelingen en ontwikkelingslanden. Vanaf 1976 worden deze bijdragen verplicht doch steeds binnen de limieten van de beschikbare sommen binnen de begroting.
- 3) Een *jaarlijkse bijdrage aan het compensatiefonds voor selectieve migratie*. Dit fonds laat het C.I.M. toe aan de emigranten in Latijns-Amerika hulp te verschaffen die hun installatie vergemakkelijkt (sociale en medische bijstand, salarissupplementen, vergoedingen voor personen ten laste ...)
Tot 1975 was de Belgische situatie tamelijk abnormaal ; de Belgische emigranten genoten van de prestaties van dit fonds alhoewel België geen enkele bijdrage hiertoe leverde. In 1976 werd deze som bepaald op 250.000 B.Fr. jaarlijks.
- 4) *Speciale bijdragen* te bepalen tussen het C.I.M. en de Belgische Overheid (19).

Afdeling 2 : Activiteiten van het C.I.M.

In de preambule van het statuut worden de redenen en doelstellingen bondig samengevat. Het is nodig speciale emigratiediensten te verlenen ten einde de omvang van de Europese emigratie te vergroten en de migratiebeweging gemakkelijker te doen verlopen, alsook te verzekeren dat de migranten zich onder de gunstigste omstandigheden kunnen vestigen opdat zij zich snel kunnen aanpassen aan het economische en sociale leven van het land dat hen heeft opgenomen. Een dergelijke internationale financiering van de Europese emigratie moet niet alleen bijdragen tot de oplossing van het bevolkingsprobleem in Europa doch

(18) Informatie uit een interview met Mr. Carmen van de dienst Emigratie op het Ministerie van Buitenlandse Betrekkingen op 27 januari 1983.

(19) Interview met Mr. Carmen.

ook een stimulans zijn voor het scheppen van nieuwe economische mogelijkheden in landen waar een gebrek bestaat aan arbeidskrachten. Voor dit alles is de samenwerking van regeringen en internationale organisaties vereist (20).

Hoofdstuk 1 duidt concreet de doelstellingen en functies aan :

- 1) het treffen van regelingen voor het vervoer uit Europa ;
- 2) het bevorderen van de toename van de migratie uit Europa ;
- 3) het zich bezighouden met de migratie van vluchtelingen (21).

Deze hoofddoelstellingen zijn momenteel uitgewerkt in een aantal programma's. Momenteel onderscheidt men 5 hoofdprogramma's die hierna worden gespecificeerd.

Het is natuurlijk zo dat er een duidelijke flexibiliteit bestaat in de programma's, afhankelijk van de wijzigende ontwikkeling en evolutie in de landen (22).

A. Het programma voor nationale migranten en vluchtelingen

Het programma voor de vluchtelingen omvat het opnemen en het transport van vluchtelingen naar landen die hun de mogelijkheid op een nieuw thuisland bieden. Het Comité waakt erover dat elke vluchteling die de mogelijkheid heeft te emigreren hier niet verhinderd zou worden door morele of financiële moeilijkheden. Een essentieel aspect van dit vluchtelingenwerk is de nauwe collaboratie met andere vluchtelingenorganisaties zoals het Hoog Commissariaat voor Vluchtelingen van de V.N., het Internationaal Komitee van het Rode Kruis, enz... Vooral de enge en permanente samenwerking met het Hoog Commissariaat is van groot belang. Niettegenstaande het C.I.M. bestaat buiten de structuur van de UNO onderhoudt het toch hartelijke en coöperatieve relaties met de UNO en haar agentschappen (23).

Noot :

Enkele voorbeelden van de vluchtelingenprestaties van het C.I.M. :
Europa : Polen in 1981 waarbij vooral Oostenrijk een toevloed van vluchtelingen kende.

Oost-Azië : opvangen van Indochinese vluchtelingen die asiel hadden gezocht in Zuid-Oost Aziatische landen en naar landen als V.S.A., Frankrijk, Canada, B.R.D. uitweken.

Latijns-Amerika : De participatie van het C.I.M. aan het speciale vluchtelingenprogramma van herinstallatie in de V.S.A. voor ± 125.000 Cubanen.

(20) Preambule van de goedkeuringswet.

(21) Art 1 van de goedkeuringswet.

(22) MARKS, E., o.c., p. 491.

(23) MARKS, E., o.c., p. 493-495.

Tot zover slechts de recentste programma's en realisaties opgesomd. Ook in het verleden was deze activiteit van zeer groot belang, o.a. hulp aan vluchtelingen bij de crisis in Hongarije (1956), Tchechoslowakije (1968), Oeganda (1972) ...

B. De overdracht van technologie

De programma's van het Comité - vooral met Latijns-Amerika - hebben als doel de overdracht van technologie te realiseren, door middel van gespecialiseerd personeel, om de initiatieven van de ontwikkelingslanden tot bevordering van hun economie te ondersteunen.

Hierin zijn een aantal gespecificeerde programma's te onderkennen:

1) de terugkeer van gekwalificeerd Latijns-Amerikaans personeel:

Dit programma werd ingesteld op aanvraag van de Latijns-Amerikaanse landen zelf die vaststelden dat hun eigen bevolking naar Europa ging studeren doch daar vaak bleef terwijl hun kennis veel beter in eigen land kon gebruikt worden. Deze programma's krijgen absolute prioriteit in het geheel van de acties van overdracht van technologie. De terugkeer van Latijns-Amerikaanse kaders wordt aangemoedigd en vergemakkelijkt door hulpverlening van het Comité.

2) de selectieve migratie:

Dit programma vult het vorige aan omdat er niet voldoende kaders, technici, enz... gevonden worden onder de autochtone bevolking die terugkeren uit de geïndustrialiseerde landen. Daarom houdt het C.I.M. zich ook bezig met het recruterende, overbrengen en plaatsen van gespecialiseerd Europees personeel dat bereid is zich permanent in Latijns-Amerika te vestigen en mee te werken aan de vorming en scholing van de inwoners.

3) de integratie van experts:

Om te beantwoorden aan de vraag van de Latijns-Amerikaanse landen om hooggespecialiseerd personeel heeft het C.I.M. een programma voor integratie voor experts op touw gezet in nauwe samenwerking met de Duitse Bondsrepubliek en Italië. Experts uit deze 2 landen worden ter beschikking gesteld van Latijns-Amerikaanse landen voor perioden van 2 tot 6 jaar (24)(25). Zij worden tewerkgesteld in genationaliseerde industriën, overheidsdiensten, universiteiten, technische en beroepsscholen en andere publieke instellingen (26).

(24) Le C.I.M. en bref, *o.c.*, p. 5-9.

(25) Réalisations en 1981, *o.c.*, p. 13-20.

(26) Réalisations en 1981, *o.c.*, p. 13-18.

Noot:

Voorbeeld: het programma voor de integratie van experts van de Duitse Bondsrepubliek heeft 24 hogere kaders geplaatst in 1981. Tot hiertoe heeft het Duitse programma het accent gelegd op taken in universiteiten en onderzoeksinstituten, doch vanaf 1982 is het ook meer werkzaam in andere sectoren, vnl de landbouwsector (28).

Hierbij dient aangestipt te worden dat de emigranten bij een immigratie naar Latijns-Amerikaanse landen de keuze hebben tussen verschillende formules. Eén van de meest gebruikte formules is: "Bijstand van het Comité aan personen die zich naar Centraal-Amerika begeven in het kader van het programma met waarborg van plaatsing. Dit sluit in dat men bij de afreis uit Europa zijn toekomstige werkgever nog niet kent. Men krijgt evenwel een aanduiding over zijn minimum brutosalaris. Het C.I.M. waarborgt dat men tegen dit salaris in Centraal-Amerika zal kunnen werken. De hulp die men krijgt wordt ook vooraf vastgesteld. Er wordt bepaald in het contract dat men bij aankomst door een vertegenwoordiger van het Comité onthaald wordt en naar de verblijfplaats wordt gebracht. Men krijgt een periode van 15 dagen waarin de immigrant intensief naar werk moet zoeken. Heeft hij verschillende aanbiedingen gekregen dan moet hij hieruit de meest geschikte kiezen. Indien men echter niets passend heeft gevonden zal het Comité de kandidaat aanraden naar een ander Centraal-Amerikaans land te gaan op kosten van het C.I.M. Indien men een geschikt werkaanbod weigert zal de hulp van het Comité worden opgeschort (27). Men wordt eveneens gratis gehuisvest in een hotel, pension of bij particulieren vanaf zijn aankomst in Centraal-Amerika tot het ogenblik dat men een betrekking gevonden heeft. Men ontvangt ook nog andere vergoedingen in de periode dat men naar werk zoekt zoals zakgeld, terugbetaling van vervoerkosten enz....

Er bestaat ook het beding van minimum gewaarborgd maandloon. Dit houdt in dat het C.I.M. het salaris bepaalt dat iemand moet kunnen verdienen in het Centraal-Amerikaans land en dat ook garandeert. Indien het reële salaris van de immigrant echter lager ligt ontvangt hij van het Comité een maandelijks vergoeding tot dat minimumloon wordt bereikt.

Dit programma is eigenlijk bedoeld voor vrijgezellen. Gehuwde kandidaten zonder kinderen worden ook aanvaard doch de echtgenoten ontvangen niet die financiële hulp die de emigrerende partner heeft (29).

(27) Brochure: *Bijstand van C.I.M. aan personen die zich naar Centraal-Amerika begeven in het kader van het programma met waarborg van plaatsing*, C.I.M., Brederodestraat 9, Brussel.

(28) Idem als noot 26.

(29) Brochure: "Bijstand", zie noot 27.

C. Technische samenwerking

Om tot een optimale verwezenlijking van de doelstellingen te komen acht het C.I.M. het noodzakelijk samen te werken met de Latijns-Amerikaanse regeringen, met andere internationale organisaties en vrijwilligersdiensten.

Het Comité werkt samen met de Latijns en Centraal-Amerikaanse regeringen op het terrein van de planificatie van migratie op nationaal en regionaal niveau. Deze planificatie behelst het uitzoeken van nieuwe programma's en projecten van migratie. Daarvoor onderzoekt en analyseert men de migratietendenzen en -problemen, de migratiepolitiek en wetgeving. Hierdoor kan het C.I.M. indien dit nodig blijkt zijn programma's wijzigen en aanpassen. Concreet voorbeeld: In Argentinië besloot de regering in 1981 meer aandacht te besteden aan de hulp-programma's voor de landbouw. Bijgevolg heeft het Comité het aantal gespecialiseerde landbouwingenieurs die uitweken verhoogd (30). Het Comité leidt eveneens - samen met andere internationale organisaties - enquêtes, maakt studies op, bereid projecten voor enz... Regelmatig worden er seminaries georganiseerd betreffende de migratiepolitiek. Om de 2 jaar wordt een dergelijk seminarie georganiseerd met experts van regeringen en internationale organisaties, en waarop, na grondig onderzoek en debat over de behoeften van de Latijns-Amerikaanse landen, specifieke richtlijnen worden geformuleerd. Deze aanbevelingen bestaan vaak uit voorstellen tot concrete maatregelen die dienen genomen te worden op nationaal, regionaal of internationaal niveau of door de migranten zelf. Het thema van het seminarie van 1983 zal zijn: "Migranten zonder documenten of in een onregelmatige situatie" (31). Daarenboven heeft het Comité ook nog akkoorden gesloten met een aantal vrijwilligersorganisaties. Deze organisaties zijn vertegenwoordigd in de meeste landen zodat zij gemakkelijk de migranten kunnen ontvangen en hen helpen een werk te vinden. Maar hierbij echter is de administratieve en financiële steun van het Comité (verlaagde transportkosten, enz...) zeer belangrijk. Zo bestaan er akkoorden met de volgende niet-gouvernementele organisaties: American Council for Nationalities Service, Fonds Américain pour les réfugiés tchèques, Catholic Relief Services, Société d'aide aux immigrants hébreux, Commission Internationale Catholique des migrations enz ... (32)(33).

(30) Réalisations en 1981, *o.c.*, p. 23-29.

(31) Réalisations en 1981, *o.c.*, p. 31-35.

(32) Idem.

(33) Le C.I.M. en bref, *o.c.*, p. 12-15.

D. Taal-en oriëntatiekursussen

Opdat de migrant zich makkelijker zou integreren in zijn nieuwe thuisland worden er taalkursussen ingericht, alsook lessen omtrent de gewoonten, levenswijze enz... van de immigratielanden (31). Enerzijds zijn er korte, intensieve taalkursussen die zich richten tot de specialisten in een bepaalde tak. Anderzijds de langere en tragere lessen die een meer algemene vorming bijbrengen. In 1981 werd dit onderricht georganiseerd in 7 landen van Europa en Zuid-Oost Azië waaraan 8.233 nationale migranten en vluchtelingen hebben deelgenomen. Er werd Engels, Frans en Duits onderwezen (34).

SLOTBESCHOUWING

Het Intergouvernementeel Comité voor Migratie kent een breed actieterrain. Naast de vluchtelingenprogramma's draagt het ook duidelijk bij tot de ontwikkeling van weinig geïndustrialiseerde landen.

Doch momenteel is het enkel actief in Centraal- en Latijns-Amerikaanse landen. Daarom werkt men ijverig aan projecten en plannen om het "overdracht van technologie" - programma uit te breiden tot de Afrikaanse gebieden.

(34) Réalisations en 1981, o.c., p. 29.